

Dato: 10.04.2026

Tema: Krenkelser av andres rettigheter medfører et tungt moralsk ansvar

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَأَنْتُمْ يَوْمًا تُرْجَعُونَ فِيهِ إِلَى اللَّهِ ثُمَّ تُوَفَّى كُلُّ نَفْسٍ مَا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ.

وَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ:

مَنْ أَقْطَعَ شِبْرًا مِنَ الْأَرْضِ ظُلْمًا طَوَّفَهُ اللَّهُ إِيَّاهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ مِنْ سَبْعِ أَرْضِينَ.

Kjære muslimer!

Profeten vår (saw) spurte en dag følgesvennene sine: «Vet dere hvem som er *muflis* (konkurs)?» De svarte: «Det er en som har mistet formuen og eiendelene sine.» Da forklarte Allahs sendebud hvem som er den virkelige *muflis* slik: «En person kommer på dommedag med bønn, faste og veldedighet i bagasjen. Men mens han levde hadde han skjelt ut én, bakvasket en annen, forsynt seg av en annens eiendom, skadet den ene og slått den andre. Som en erstatning for disse bruddene på andres rettigheter blir de gode gjerningene hans tatt og gitt til dem han har urettet. Hvis han går tom for gode gjerninger før han har gjort opp for seg, blir syndene til menneskene han har skadet overført til ham, og deretter blir han kastet i ilden. Det er dette som er en virkelig *muflis*.»¹

I bunnen av alt det vonde som skjer i familien, i samfunnet og i verden, ligger krenkelser av andres rettigheter. Dessverre skjer slike brudd noen ganger av gammel vane, noen ganger av uaktsomhet, og andre ganger med vilje. Å beskytte liv, religion, eiendom, fornuft og familie er blant Islams viktigste prinsipper. Disse rettighetene er hellige og ukrenkelige for Allah. Å bryte dem er en tung bør, en stor urett og et alvorlig inngrep i andres rettigheter.

Ærede troende!

Det er i strid med guddommelig rettferdighet å endre på de arvereglene Allah har satt uten at det er gjensidig samtykke. Derfor er det et brudd på andres rettigheter om man nekter døtre arv, eller om døtrene ikke godtar den retten Allah har fastsatt. Å jukse med tomtgrenser for å ta andres eiendom, konfiskere folks verdier på falskt grunnlag eller lure folk med

løgn, er som å ha et tungt moralsk ansvar. I hadithen jeg leste i starten av talen, sier profeten (saw): «Ingen må ta så mye som en håndsbredd med jord han ikke har rett på! Hvis han gjør det, vil Allah legge vekten av sju jordlag rundt halsen hans på dommedag.»²

En arbeidsgiver som ikke betaler lønn fullt ut og i tide, eller som pålegger mer arbeid enn man tåler, bryter andres rettigheter. På samme måte er det en krenkelse av andres rettigheter og en synd om en ansatt skader arbeidsgiverens eiendom, ikke overholder arbeidstiden eller tar sykemelding uten å være syk.

Å bygge hus uten grunnundersøkelser, stjele byggematerialer eller bruke dårlig kvalitet er å bedra folk og bryte deres rettigheter. Å utnytte kundens uvitenhet for å lure dem, er en handel som kan virke lønnsom der og da, men som er svært tung å svare for til slutt.

Kjære troende!

Å jukse med mål og vekt, eller å selge en vare ved å skjule feilene dens, er et brudd på andres rettigheter og er haram. Vår profet (saw) sa: «Den som lurte oss, er ikke en av oss»³, og trakk dermed oppmerksomheten vår mot alvorret i dette. Det er også en krenkelse av andres rettigheter og en synd å spre løgner og falske nyheter på sosiale medier og digitale plattformer for å baktale folk eller krenke deres ære. Det som sømmer seg for en muslim, er å nøye seg med det som er halal og aldri ty til det som er haram. Man skal ikke snakke stygt om noens ære, og ikke trakte etter andres eiendom.

Ærede muslimer!

Bevisstheten rundt andres rettigheter starter i familien. Den slår rot gjennom god oppdragelse og åndelig bevissthet. La oss ikke glemme at oppgjøret for andres rettigheter er et av de tyngste på dommedag. Uten å få tilgivelse fra den man har gjort urett mot, og uten å erstatte de materielle og moralske skadene, vil det ikke være noen redning fra det hinsidiges harde straff.

Jeg avslutter min khutba med betydningen av vers 281 i surah al-Baqara: «Vokt dere for den dagen da dere alle skal vende tilbake til Allah. Da skal hver og en få nøyaktig det de har fortjent for sine handlinger, og ingen skal bli behandlet urettferdig.»⁴

1. Müslim, Birr, 59.

3. Müslim, Îmân, 164.

2. Müslim, Mûsâkât, 137.

4. Bakara, 2/281.